

Instrukcja pobierania próbek środowiskowych

Niniejsza instrukcja jest obowiązująca w przypadku pobierania próbek przez zleceniodawcę lub osobę przez niego wyznaczoną.

Klient dostarcza próbkę do Laboratorium po wcześniejszym ustaleniu z laboratorium terminu dostarczenia i zakresu wykonywanych badań.

W celu właściwej identyfikacji próbkę należy dokładnie opisać (rodzaj próbki tj. ścieki oczyszczone, nieoczyszczone, miejsce pobrania, datę i godzinę pobrania)

Miejsce pobrania próbki należy wybrać tak aby było reprezentatywne i zgodne z określonym celem badania.

SPOSÓB POSTĘPOWANIA PODCZAS POBIERANIA PRÓBEK WODY DO BADAŃ FIZYKO – CHEMICZNYCH:

1. Próbki należy pobierać do czystych butelek PET po wodzie mineralnej (nie należy używać butelek po napojach).
2. W przypadku pobierania próbek wód podziemnych, próbek wód ze zbiorników, czy strumieni używać czepaków (np. wiadro lub inny otwarty pojemnik), które powinny być czyste tak, aby nie zanieczyścić pobieraną próbkę.
3. Podczas pobierania próbek wody do picia odkręcić perlator (sitko) i usunąć widoczne zanieczyszczenia z końcówki kranu (opalić płomieniem, jeśli to możliwe) otworzyć kran, przez co najmniej 5 minut tak, aby woda wypływała swobodnym strumieniem.
4. Opłukać dokładnie butelkę i nakrętkę pobieraną wodą.
5. Napełnić butelkę pobieraną wodą wlewając ją po ściance do całkowitego wypełnienia (nie pozostawić powietrza) i dokładnie zakręcić i oznakować.
6. Pobraną próbkę niezwłocznie dostarczyć do laboratorium (do 6 godzin). Jeżeli jest to niemożliwe przechowywać i transportować w obniżonej temperaturze (1-5°C) maksymalnie 24 godziny.
7. Minimalna ilość wody do badań fizykochemicznych wynosi 1,5 l.

SPOSÓB POSTĘPOWANIA PODCZAS POBIERANIA PRÓBEK ŚCIEKÓW DO BADAŃ FIZYKO – CHEMICZNYCH:

UWAGA!

Pobierający próbkę ścieków powinien zachować szczególną ostrożność zgodnie z zasadami bezpieczeństwa.

Należy zabezpieczyć się przed bezpośrednim kontaktem ze ściekami przez zastosowanie odpowiedniego ubrania ochronnego (w tym obuwie zmienne- np. kalosze) oraz zastosowanie rękawic ochronnych. W czasie poboru nie należy jeść, pić i palić.

Po pobraniu ścieków należy zdezynfekować zastosowane elementy ochronne oraz sprzęt. Należy dokładnie umyć ręce (najlepiej z zastosowaniem detergentu). Podczas pobierania próbek należy zachować bezpieczny odstęp od studzienki / kanału, osadnika, itp. / oraz ją przewietrzyć / studzienkę, zbiornik, pomieszczenia zamknięte/ przed przystąpieniem do wykonywania jakichkolwiek czynności.

1. Próbki należy pobierać do czystych butelek PET po wodzie mineralnej (nie należy używać butelek po napojach).

2. Podczas pobierania próbek ścieków używać czerpaków (np. wiadro lub inny otwarty pojemnik), które powinny być czyste tak, aby nie zanieczyścić pobieraną próbkę.
3. Próbki ścieków pobierać w miejscu, gdzie ścieki mają możliwie duży przepływ, co gwarantuje właściwe wymieszanie.
4. Jeżeli jest to możliwe próbkę należy pobrać bezpośrednio do butelki, w której będzie transportowana do laboratorium. . Próbki wlewać po ściance, aż do całkowitego napełnienia tak, aby nie pozostawić pęcherzyka powietrza, dokładnie zakręcić i oznakować.
5. W innym przypadku zanurzyć czerpak na głębokości około 1/3 poniżej zwierciadła strumienia ścieków, wlotem w kierunku przeciwnym do kierunku przepływu.
6. W przypadku pobierania próbek ścieków z osadników lub zbiorników należy je wcześniej zamieszać w celu uzyskania próbki reprezentatywnej. Następnie zanurzyć czerpak na głębokość około 1/3 zwierciadła ścieków i pobrać próbkę.
7. Pobrane ścieki przelać do butelek uprzednio przepłukanych pobieranymi ściekami.
8. Pobraną próbkę niezwłocznie dostarczyć do laboratorium (do 6 godzin). Jeżeli jest to niemożliwe przechowywać i transportować w obniżonej temperaturze (1-5°C) maksymalnie 24 godziny.
9. Minimalna ilość ścieków do badań fizykochemicznych wynosi 1,5 l.

SPOSÓB POSTĘPOWANIA PODCZAS POBIERANIA PRÓBEK OSADÓW DO BADAŃ FIZYKO – CHEMICZNYCH:

Należy zachować zasady bezpieczeństwa w celu ograniczenia bezpośredniego kontaktu z osadami (nosić odpowiednie ubranie ochronne, oraz rękawiczki jednorazowe. Po pobraniu dokładnie umyć ręce, oraz stosowany sprzęt).

1. Próbki należy pobierać do czystych butelek PET po wodzie mineralnej (nie należy używać butelek po napojach) w przypadku osadów ciekłych lub do pojemników PET, oraz worków (tak, aby zapobiec wyciekom) w przypadku płaczków osadu.
2. Podczas pobierania próbek osadów używać czerpaków (np. wiadro lub inny otwarty pojemnik), łopatę (szpadel), które powinny być czyste tak, aby nie zanieczyścić pobieraną próbkę.
3. Próbki osadów pobierać z miejsc reprezentatywnych.
4. W przypadku osadów ciekłych zanurzyć czerpak na głębokości około 1/3 poniżej zwierciadła osadów wcześniej wymieszanych i pobrać próbkę. Podczas pobierania próbek osadów stałych z przył / przenośników taśmowych ważne jest, aby uzyskać fragmenty osadu z całej masy. W tym celu z całej masy osadu pobrać pojedyncze próbki w takiej samej ilości, które następnie wymieszać ze sobą np. w wiadrze.
5. Pobrane osady ciekłe przelać do butelek uprzednio przepłukanych pobieranymi osadami. Próbki wlewać po ściance, aż do całkowitego napełnienia, tak, aby nie pozostawić pęcherzyka powietrza, dokładnie zakręcić i oznakować. Próbki stałe przenieść do pojemników lub worków i zabezpieczyć przed ich utratą i oznakować.
6. Pobraną próbkę niezwłocznie dostarczyć do laboratorium (do 6 godzin). Jeżeli jest to niemożliwe przechowywać i transportować w obniżonej temperaturze (1-5°C) maksymalnie 24 godziny.
7. Minimalna ilość osadów do badań wynosi 1,5 l lub 1 kg.

SPOSÓB POSTĘPOWANIA PODCZAS POBIERANIA PRÓBEK GLEB DO BADAŃ FIZYKO – CHEMICZNYCH:

1. Próbkę należy pobierać do czystych pojemników, lub worków, które nie będą wpływać na poziom oznaczanych substancji.
2. Podczas pobierania próbek gleb używać szpadła (łopaty) lub laski glebowej, które powinny być czyste tak, aby nie zanieczyścić pobieraną próbkę.
3. Reprezentatywną próbkę gleby należy pobrać przez zmieszanie 25 próbek jednorazowych (ok. 100 g), pobranych w punktach regularnie rozmieszczonych na powierzchni nieprzekraczającej 5 ha o jednolitej budowie i jednakowym użytkowaniu.
4. W przypadku pobierania próbek za pomocą szpadła należy w głębokości 20 cm odkroić pionowy płat gleby o grubości 1-2 cm i zebrać glebę z całej wysokości szpadła.
5. Po pobraniu próbek pojedynczych, całość mieszamy w pojemniku i przenosimy około 0,5 kg gleby do woreczka lub pojemnika i opisujemy.
6. Pobraną próbkę niezwłocznie dostarczyć do laboratorium.

Sposób pobierania ścieków do badań inny niż podany w instrukcji należy konsultować z laboratorium.

Informacje dodatkowe

W przypadku pobierania próbek przez zleceniodawcę laboratorium nie ponosi odpowiedzialności za sposób pobierania próbek, przechowywanie i warunki transportu do momentu dostarczenia ich do badań. Sprawozdanie z badań nie będzie uwzględniało niepewności związanej z pobieraniem próbek. Próbkę przyjmowane są w dni robocze w godzinach 7⁰⁰ – 15⁰⁰ w laboratorium (pokój 6), lub u kierownika laboratorium (pokój 02).

Zleceniodawca powinien złożyć pisemne zlecenie wykonania badań, oraz protokół przyjęcia próbek do badań. Dokumenty te mogą być wypełnione na miejscu, lub przesłane drogą elektroniczną do zleceniodawcy.

W razie dodatkowych pytań prosimy o kontakt do Laboratorium tel. 601 749 775.